

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ЗАЕДНО ЗА ВСЯКО ДЕТЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Основен приоритет в работата на Министерството на образованието и науката е пълният обхват и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст в образователната система, както и осигуряването на равен достъп до образование на всички деца и ученици. В изпълнение на чл. 2, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование участниците в образователния процес са децата, учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и родителите. В чл. 3, ал. 2, т. 7 от Наредбата за приобщаващото образование, е регламентиран принципът за сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование - детската градина, училището, центърът за подкрепа за личностно развитие, детето, ученикът, семейството и общността. Нормативната уредба осигурява прилагането на нов подход и въвеждането на интегрирана политика, изискваща синхронизирани усилия на заинтересованите страни, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и учениците в Република България.

В съответствие с общата и специфичните цели на програмата е предвидено реализация на два тематични модула:

Модул „Екипи за обхват“ – 300 000 лева

Дейност 1. „Подпомагане на екипите“ – 250 000 лв.

Дейност 2. „Популяризиране на работата на екипите“ – 50 000 лв.

Модул „Добри практики за взаимодействие на образователните институции с родителите“ – 150 000 лева.

Срок на програмата – учебна година 2018/2019 година

Общ бюджет на програмата – 450 000 лева.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

• Обща цел:

Повишаване на ефективността в работата на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна

възраст и подобряване на достъпа до предучилищно и училищно образование и качеството му чрез създаване и поддържане на благоприятна образователна среда за стимулиране и устойчиво образователно развитие.

- **Конкретни (специфични) цели.**

1. Подпомагане на дейностите на екипите по подбор и систематизиране на мерки за обхващането и задържането на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.
2. Подобряване на комуникацията между представителите на различните институции участващи в екипите за обхват.
3. Осигуряване ефективна комуникация с обществеността и публичност на процеса по обхващане и задържане на децата и учениците в образователната система.
4. Ангажиране на родители в процеса на обхващане и задържане на децата и учениците в системата на предучилищното образование и повишен възпитателен потенциал на семейството.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Подкрепени екипи в дейностите по подбор и систематизиране на мерките за обхващането и задържането на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.
2. Подобрена комуникация между представителите на различните институции участващи в екипите за обхват.
3. Ефективна комуникация с обществеността и публичност на процеса по обхващане и задържане на децата и учениците в образователната система.
4. Включени родители в процеса на обхващане и включването на децата и учениците в системата на предучилищното образование и повишен възпитателен потенциал на семейството.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата се изпълнява на територията на цялата страна.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

5.1. По модул „Екипи за обхват“ -

5.1.1. Дейност 1. „Подпомагане на екипите“ – държавни и общински училища и детски градини, чрез РУО

5.1.2. Дейност 2. „Популяризиране работата на екипите“ - регионалните управления по образованието (РУО)

5.2. По модул „Добри практики за взаимодействие на образователните институции с родителите“: държавни и общински детски градини и училища.

ИЗИСКВАНИЯ НА ПРОГРАМАТА

1. Програмата е насочена към държавни и общински детски градини, училища и към РУО.
2. Дейностите по програмата да осъществяват взаимодействие между институциите и родителската общност за прилагане на интегриран подход при реализирането на мерки за подобряване на обхвата на децата и учениците и задържането им в системата на предучилищното и училищно образование.
3. Организиране на дейности за активно сътрудничество по модела на механизма за обхват.
4. Бенефициентите са задължени да спазват съобразно спецификата на модулите и дейностите заложените изисквания.
5. Бенефициентите се задължават на всички закупени по програмата продукти за информираност и публичност да се съдържа текста: „Финансира се по националната програма „Заедно за всяко дете“.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

6.1. Модул „Екипи за обхват“

6.1.1. Дейност 1. „Подпомагане на екипите“

Описание на дейността

Дейността е насочена към пълно или частично подпомагане на екипите за обхват при извършване на следното:

- разработване и прилагане на комплекс от мерки за всяко дете и ученик, които са идентифицирани като необхванати, отпаднали или застрашени от отпадане от образователната система, и взаимодействие с компетентните институции за прилагане на интегриран подход.
- проследяване в Информационната система за развитие на Механизма /ИСРМ/ резултатите от приложените мерки и прилагане на нови мерки при необходимост.

Принципи на финансиране

По дейност „Подпомагане на екипите“ се финансират следните разходи:

• Разходи за командировка на екипите за обхват за осъществяване на мярка „посещение на адрес“, съгласно Наредбата за командировките в страната, както следва:

- разходи за пътни пари за отиване и връщане до и от мястото за "посещение на адрес";
- разходи за дневни пари в размер на 10 лева за командироване в друго населено място.

Не се финансират разходи за квартирни пари.

- Разходи за комуникационни дейности – за осъществяване на разговори, поддържане на интернет връзки на участниците, ангажирани с дейностите по обхват на децата и учениците;

- Административни разходи за осигуряване дейността на екипите (канцеларски материали).

Допустимо максимално/минимално финансиране:

Максималната стойност за финансиране на заявка от РУО се определя от броя на обходите към датата на стартиране на програмата, както следва:

за РУО с до 5000 обхода - 5000 лева;

за РУО от 5001 до 10 000 обхода - 10 000 лева;

за РУО с над 10 001 обхода - 15 000 лева.

Заявките се изготвят от РУО след изтичането на 6 месеца от стартирането на програмата въз основа на:

- документите за изразходваните средства от РУО за дейността на екипите за обхват на територията на областта с изключение на членовете на екипите от училищата и детските градини;
- заявките и документите към тях, представени от директорите на държавните и общинските училища и детски градини за изразходваните средства за допустимите разходи през изтеклите 6 месеца

Финансират се само реално извършени дейности и разходи от екипите за обхват.

Когато общата стойност на подадените заявки превишава утвърдения бюджет по дейността, сумата, с която кандидатстват бенефициентите се намалява пропорционално до достигане размера на разполагаемите средства.

Установените след осъществен мониторинг неправомерно разходени финансови средства се възстановяват от бенефициентите в срок до 30 дни, след установяване на неправомерния разход по ред определен от МОН.

За целите на отчитането и контрола на разходите бенефициентите водят аналитична отчетност, с която разходите по дейност „Подпомагане на екипите“ могат да се проследят и отграничват от останалите разходи на бенефициента.

Не се финансираат транспортните разходи, за които:

- посещението на адрес не е регистрирано в информационната система за работа по механизма (ИСРМ);
- повече от 80% от посещенията са извършени с участието на представители на по-малко от 3 институции от екипа за обхват.

Всеки отчетен финансов документ по дейност „Подпомагане на екипите“ съдържа текст „Средствата са по националната програма „Заедно за всяко дете“ и е подписан от юридическото лице на съответното ниво.

Етапи на финансирането

Финансирането по дейността се извършва след изтичането на 6 месеца от приемането на програмата.

Директорите на държавните и общинските детски градини и училища предоставят в РУО заявка със съответните документи за изразходваните средства от представителите на тяхната институцията в екипите за обхват.

Началникът на РУО назначава комисия за изпълнението на дейност „Подпомагане на екипите“. В състава ѝ се включват двама представители на РУО и един представител на съответната община, определен от кмета на общината.

Комисията обобщава информацията за областта и изготвя заявка за финансиране по дейността. Началникът на РУО одобрява заявката и я представя в МОН в срок до 5 работни дни.

Заявката се изпраща на хартиен носител и/или по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпись.

Оценяване на заявените предложения

Със заповед на министъра на образованието и науката в МОН се назначава Национална комисия за организиране, координиране, мониторинг и контрол на изпълнението на дейностите по модул "Екипи за обхват". Комисията разглежда заявките от РУО, обобщава ги и подготвя доклад с предложение до министъра на образованието и науката за финансирането на тези разходи, които отговарят на изискванията на програмата.

Националната комисия в МОН в десетдневен срок след постъпване на заявките от РУО, предлага на министъра на образованието и науката да одобри финансирането за отчетния период по дейност "Подпомагане на екипите".

Одобрението от министъра на образованието и науката средства за финансиране по дейност „Подпомагане на екипите“ се предоставят на съответното РУО. След получаването на средствата, РУО предоставят одобрени суми на училищата и детските градини и изплаща средствата на останалите участници в екипите.

Критерии за оценка:

Брой екипи за обхват от областта;

Брой обходи от един екип;

Общ брой обходи в областта.

Не се одобряват заявки, които:

Не са комплектувани с необходимите документи;

Не отговарят на целите и обхвата на дейността.

Не са представени в определения срок.

Процедури и срокове за кандидатстване и одобряване на заявките:

РУО изготвят графици за работата на екипите за обхождане на децата и учениците съвместно с другите институции.

Директорите на детските градини и на училищата, в срок до 5 дни, след изтичане на шестмесечния период, представят в РУО заявка и документи за изразходваните средства по дейността от представителите на институцията.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейността, се съхранява в РУО за срок от 3 години.

Модул „Екипи за обхват“

Дейност 2 „Популяризиране работата на екипите“

Описание на дейността :

Дейността „Популяризиране работата на екипите“ подкрепя РУО, които осъществяват водеща роля за координиране и изпълнение работата на екипите за обхват.

Допустими дейности:

Изготвяне и разпространяване на информационни материали, подпомагащи дейността на екипите за запознаване на родителите и обществеността с мерките за обхват и задържането на децата и учениците в образователната система – печатни материали, видеоматериали, аудиоматериали.

Принципи на финансиране:

1. Заявката от РУО се изготвя в съответствие с образец формуляр.

2. Съгласно планираните дейности се прилага план – сметка за разходите по образец.

Допустимо максимално/минимално финансиране:

Максимална стойност за финансиране на заявка от РУО – 1700 лв.

Всеки отчетен финансов документ по дейност „Популяризиране работата на екипите“ съдържа текст „Средствата са по националната програма „Заедно за всяко дете и е подписан от ръководителя на институцията. Предвидените средства по допустимите дейности по заявката

се разглеждат от Националната комисия в МОН. Комисията утвърждава тези средства, които отговарят на изискванията на дейността „Популяризиране работата на екипите“.

Етапи на финансиране:

Средствата се предоставят на съответното РУО – бенефициент, след одобряването от министъра на образованието и науката на доклада от Националната комисия по заявките от РУО за финансиране.

Оценяване и класиране на заявките:

Приоритет при оценяването ще имат РУО в области с по-висок от средния за страната дял на необхванати деца и ученици и по-висок дял отпаднали от училище от средните стойности към момента на оценяването на заявките.

Оценяването и класирането на заявките се извършва от Националната комисия, назначена със заповед на министъра на образованието и науката.

Националната комисия одобрява стойността на заявката на база справка от ИСРМ към момента на оценяването им.

Критерии за оценка:

Брой информационни материали по области;

Вид на информационните материали по области;

Не се финансират предложения, които:

- Не са комплектувани с необходимите документи;
- Не съответстват на целите и обхвата на мярката;
- Не са представени в определения срок.

Процедури и срокове за кандидатстване, оценяване и класиране на заявките:

В срок до 01.07.2018 година РУО подават в МОН заявките, изгответи по образец на хартиен носител и/или по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпись.

Националната комисия за организацията и реализацията на дейностите по модул „Екипи за обхват“ разглежда постъпилите заявки и изготвя списък на тези, които ще бъдат финансиирани. В срок до 10.08.2018 година комисията предлага на министъра на образованието и науката за одобряване този списък. Комисията осъществява и мониторинг на изпълнението на дейностите по модула.

Окончателният отчет от РУО на средствата по реализация на дейностите по модул „Екипи за обхват“ се представят в МОН в срок до 15.07.2019 година, придружени с приложени копия на оригиналните финансово-отчетни документи и съдържателен отчет.

Изисквани документи:

- Придружително писмо от началника на РУО съдържащо мотиви за необходимостта от финансиране на дейността на територията на областта;

- Заявка за кандидатстване и план – сметка за разходите по образец.

Документацията, която удостоверява изпълнението на дейностите, се съхранява от бенефициента за срок от 3 години.

Неизразходвани, неотчетени средства или непълното отчитане на отпуснатите средства, се възстановяват в МОН за сметка на бюджета на съответното РУО в едноседмичен срок от установяване им.

6.3. Модул „Добри практики за взаимодействие на образователните институции с родителите“

Описание на дейността:

Допустими кандидати по модула са държавни и общински детски градини и училища. Чрез кандидатстване по модула със средствата се предвижда да се създадат условия за взаимодействие с родители чрез организиране на дейности с цел привличането и ангажирането на родители към процеса на обхващане и задържане на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование.

Допустими дейности:

- дейност 1. Организиране и провеждане на дейности за психолого-педагогическо и социално- комуникативно приобщаване на родители към училищния живот и за създаване на мотивация у родители за образованието на техните деца чрез обучения, групови тренинги, лектории и други.
- дейност 2. Организиране и провеждане на дейности за повишаване на знанията и уменията на родители за разпознаване, превенция и предотвратяване на негативни прояви между децата и учениците – дискриминация, агресия, насилие, тормоз и други.
- дейност 3. Организиране на алтернативни форми на взаимодействие на образователни институции с родителската общност.
- дейност 4. Въвеждане на наставническа дейност между родители.

Принципи на финансиране:

Изиска се от бенефициента чрез заявка да опише разработен модел за организиране и провеждане на дейност/дейности от допустимите по модула. Бенефициентите могат да възлагат изпълнението на обучителните дейности на изпълнители с доказан опит по изпълнението на посочените в заявката дейности.

Заявката се изготвя по формуляр - образец на МОН и се изпраща по електронен път.

Всеки от допустимите бенефициенти може да кандидатства само с една заявка по модула.

Допустимо финансиране:

Максимална допустима стойност на дейностите в подадената от бенефициента заявка – 4950 лева.

Процедури и срокове за кандидатстване, оценяване и класиране

В срок до 30 юни 2018 г. детските градини и училищата подготвят заявките и ги изпращат в МОН. Заявката съдържа следните документи:

1. Придружително писмо от директора на училището.
2. Попълнен формуляр (по образец от МОН) на хартиен носител и/или по електронен път подписани с квалифициран електронен подпись, който съдържа:

- кратко описание на мотивите за избор на дейностите;
- цели и очаквани резултати;
- участници – брой родители, които ще бъдат обхванати в дейности по модула;
- финансов план/бюджет.

Оценяването и класирането на заявките се извършва от комисия, назначена със заповед на министъра на образованието и науката.

До 31 август 2018 г. комисията предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъка с класираните заявки.

Етапи на финансиране

След одобряването на списъка с класираните заявки от министъра на образованието и науката МОН предоставя на бенефициентите одобрени средства по следния ред:

- 80% авансово.
- 20% след приемане и одобряване на съдържателен отчет и копия на оригиналните финансово-отчетни документи.

Бенефициентът представя в МОН окончателния отчет на средствата по реализация на дейностите по модула в срок до 30.07.2019 г. по електронен път. Окончателните отчети се одобряват в срок до 30.09.2019 г.

Критерии за оценка:

- Съответствие с целите и приоритетите на програмата – максимален брой 5 точки.
- съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – максимален брой 5 точки.
- Целесъобразно разпределение на средствата по дейностите и ефективност на разходите
  - максимален брой 5 точки.

- Ефективност и устойчивост на дейностите и резултатите - максимален брой 5 точки.

Максималният брой точки е 20.

Класирането на заявките се извършва по низходящ ред според получената оценка. Одобряват се за финансиране класираните заявки до изчерпване на обявения общ бюджет за модула.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

7.1. По изпълнение на модул „Екипи за обхват”

- Намаляване относителния дял на необхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, вследствие дейностите на екипите за обхват;
- Подобрена комуникация между представителите на различните институции участващи в екипите за обхват

7.2. По изпълнение на модул „Добри практики за взаимодействие на образователните институции с родителите“

- Брой организирани дейности с участието на родителите.
- Брой организирани алтернативни форми на взаимодействие на образователни институции с родителската общност.
- Брой родители, участвали във всяка от дейностите по модула

8. МОНИТОРИНГ

8.1. По модула „Екипи за обхват“ Националната комисия от МОН осъществява мониторинг чрез:

- текущи проверки на място;
- проверки на представени документи;
- анкети, срещи, разговори с учители, ръководства на училищата, детски градини, педагогически съветници и родители.

Разходите за мониторинг по модул „Екипи за обхват“ са 1% от средствата по модула.

8.2. По Модул 2 „Добри практики за взаимодействие на образователните институции с родителите“ членове на комисията, оценяваща проектите, осъществяват мониторинг на изпълнението на дейностите по модула чрез:

- текущи проверки на място;

- проучване на мнението на родители, учители, директори и други педагогически специалисти в детски градини и училища относно ефективността и ефикасността на извършените дейности.

Разходите за мониторинг по модул „Добри практики за взаимодействие на образователните институции с родителите“ са 1% от средствата по модула.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по програмата не могат да се използват за дейности, финансиирани от фондовете на Европейския съюз и друго национално финансиране.

ПРОЕКТ!